

Войникътъ пожертвова живота си за отечеството. Това е хубаво и доблестно!

Но неговото пожертвование е само единъ *великъ моментъ*; неговиятъ животъ е обиколенъ съ блъсъкъ, когато той умрѣ, честта пише името му на своето знаме; нему се издига паметникъ отъ мраморъ, на който личи името му съ златни букви.

Учительтъ обаче трѣба да прѣкара годинитѣ си въ тихо уединение и да ги жертвува въ *бавно самоотричане за другитѣ*. Грижи го придружаватъ по-често въ неговото скромно жилище отъ колкото излишество, а рѣдко позлатяватъ лжчитѣ на славата неговия забравенъ трудъ. Учителтъ трѣба да има *силна воля*, да не отпадне духомъ при своята работа. Той трѣба да се възхищава отъ *доброто* и да има твърдо убѣждение за *важността* на своето звание, ако иска да бжде храбъръ при своята работа.

Но ако той сполучи въ това, тогазъ може да каже съ *Хорация*: „Exegi monumentum aere perennius“, значи, издигнахъ паметникъ, който е по-траенъ отъ металъ.

Учителската длъжностъ, ако се схване строго и съвѣстно, не е само важна, но е и трудна. Нашиятъ дѣлокръгъ не е широкъ, но е интензивенъ: той прилича на почвата въ пролѣтѣта. Тя чака сѣидбата, отъ която зависи и жътвата не само за една година, но, може би, за стотина години.

Една единствена дума, която допрѣ въ младата душа и която повлияе върху младото сърдце, може да опрѣдѣли направлението на човѣка прѣзъ цѣлия животъ и може да опрѣдѣли даже нѣщо по-високо, слѣдствията на което ще се забѣлѣзватъ прѣзъ цѣли вѣкове; защото напрѣдването на идеята е безконечно, тя може да брой потомцитѣ си и до хилядното колѣно.

Затуй младежѣта, повѣрена на учителя, е нѣщо свето; тя му е повѣрена отъ провидѣнието. Нека, прочее, да сѣеме прилежно добро сѣме въ нейното сърдце, нека да я гледаме бдително и внимателно! И тогазъ нашиятъ трудъ ще се възнагради, ако не днесъ, то въ бждщето.

Такъвъ единъ примѣренъ сѣячъ, такъвъ единъ скроменъ труженикъ бѣше всѣкога нашиятъ многоуважаемъ юбиляръ прѣзъ цѣло едно четвъртъ столѣтие.